

OPĆINSKI SUD U GRAČANICI

Analiza pokazatelja iz statističkog izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova:

Sa 31.12.2024. godine u radu je bilo ukupno 4136 predmeta. Od tog broja 1422 predmeta je bilo neriješeno sa 01.01.2024. godine, dok je u periodu od 01.01.-31.12.2024. godine u rad primljeno 2714 predmeta.

U izvještajnom periodu od 01.01.-31.12.2024. godine je riješeno 2156 predmeta, od čega je u predvidivom roku riješeno 1213 predmeta, dok je 943 predmeta riješeno sa prekoračenjem predvidivog roka. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješeno 1980 predmeta. Od toga je u 321 predmeta već prekoračen rok, a najveći broj predmeta je:

- 118 predmeta izvršnog postupka,
- 55 predmeta parničnog postupka, od čega je 33 predmeta Mal,
- 34 predmeta redovni krivični postupak, od čega je 11 predmeta prvostepeni krivični postupak (K), 20 predmeta prvostepeni krivični postupak (Kps) i 3 predmeta posebnog postupka za izdavanje kaznenog naloga,
- 22 predmeta vanparničnog postupka od čega je najveći broj predmeta postupka uređenja imovinskih odnosa (20 predmeta)
- 92 predmeta prekršajnog postupka.

Uzroci koji su doveli do prekoračenja predvidivog roka mogu se svesti na sljedeće:

Prije svega, neophodno je istaći činjenicu da se u navedenom periodu na rad suda utjecali razlozi koji se odnose na raseljenost stanovništva zbog adresa u BiH na kojima se stranke ne nalaze. Takođe taj razlog je prouzrokovao odgađanje ročišta zbog nemogućnosti dolaska stranaka i drugih učesnika u postupku jer su zaposleni u inostranstvu i poslodavci im ne omogućavaju dolazak radi postupaka koji se vode u BiH-i. Pored navedenog, uzroci koji još dovode do prekoračenja su:

- u predmetima izvršnog postupka najčešći uzroci su više izvršenika u predmetima gdje zbog nedovoljnih i netačnih adresa dolazi do prekoračenja predvidivog roka, rješavanje po prigovorima izvršenika, popis procjena i prodaja pokretnih stvari izvršenika gdje sudski izvršilac fizički nije u mogućnosti da izvrši popis u svim predmetima, u pojedinim predmetima od strane tražilaca izvršenja traži se i ponovni popis stvari, zatim zahtjevi tražilaca izvršenja za odlaganje izvršenja na određeni vremenski period (6 mjeseci ili godinu dana) iz razloga što je izvršenik počeo sa plaćanjem duga, odsustva stranaka sa područja BiH-e.
- u predmetima parničnog postupka naročito Mal predmetima uzrok prekoračenja javlja se zbog adresa tuženih, tačnije produženja roka kod vraćanja tužbe na ispravku u pogledu adrese tuženih.
- u predmetima krivičnog i prekršajnog postupka do prekoračenja predvidivog roka najčešće dolazi iz razloga što osumnjičeni/okrivljeni i optuženi ili svjedoci nisu dostupni sudu, te činjenica da je sudija, koja je zadužena na krivičnom i prekršajnom referatu, u radu imala predmet visoke korupcije sa osam optuženih, gdje su glavni

pretresi održavani svake sedmice (ukupno 37 glavnih pretresa) i jedan složeni krivični predmet sa više optuženih.

Cijeni se da nije u znatnoj mjeri bilo uticaja nosilaca pravosudnih funkcija u eventualnim propustima koji bi bili od uticaja na prekoračenje predvidivih rokova. Razlozi su česta odgađanja i odlaganja ročišta (na zahtjev stranaka ili zbog potrebe vještačenja) kako je to naprijed navedeno.

Analiza raspoloživih resursa u sudu:

U Općinskom sudu u Gračanici sa 31.12.2024. godine je zaposleno 34 zaposlenika, od čoga je 5 sudija (1 predsjednik suda i 4 redovne sudije), 2 stručna saradnika, 5 državnih službenika i 22 namještenika uz napomenu da je jedan namještenik primljen na određeno vrijeme do završetka konkursne procedure za popunu upražnjenog radnog mjesta daktilografa. Takođe do mjeseca maja sa posla zbog korištenja porodiljskog odsustva bila odsutna stručna saradnica, a drugi stručni saradnik je na bolovanju od maja mjeseca do jula mjeseca, nakon čega je ponovo odsutan zbog bolovanja i to od mjeseca septembra do kraja godine i neizvjestan je povratak istog dok je sudski administrator bio odsutan do augusta mjeseca po osnovu porodiljskog odsustva, a bilo je i odsustva namještenika po osnovu porodiljskog odsustva i bolovanja.

Što se tiče materijalno tehničkih resursa smatramo da materijalna situacija u poslovanju ovog suda nije na zavidnom nivou, a vjerujemo da je takvo stanje u većini sudova u BiH, međutim i pored svega može se ocijeniti ipak kao zadovoljavajuća, jer je sud obezbijeđen sa osnovnim materijalno tehničkim sredstvima za nesmetan rad.

Također treba naglasiti i to da su vozila u vlasništvu suda stara i dotrajala čije je održavanje mnogo skuplje nego nabavka novih vozila. Naročito se to odnosi na vozila koja koriste sudski izvršitelji za postupanje po sudskim nalogima u izvršnom postupku, gdje se često dešava da su vozila u kvaru čime se smanjuje efikasnost u postupanju, iako su budžetskim sredstvima za 2024. godinu tražena sredstva za nabavku vozila, ista nisu odobrena.

Analiza „perioda neaktivnosti“ u predmetima:

Što se tiče perioda neaktivnosti u predmetima redovno se vrši analiza postupanja po predmetima kroz izvještaje i sudijama i stručnim saradnicima se skreće pažnja na poštivanje predvidivih rokova za postupanje u predmetima. Analizirajući listu neriješenih predmeta po referatima i uvidom u predmete možemo istaknuti sljedeće:

- U predmetima izvršnog postupka razlozi koji dovode do perioda neaktivnosti u predmetima je činjenica da u određenom broju predmeta postoji više izvršenika pa je zbog nedovoljnih i netačnih adresa izvršenika kao i prigovora izvršenika nemoguće predmet riješiti u predvidivom roku. Isto tako u određenom broju predmeta izvršenje se traži popisom, procjenom i prodajom pokretnih stvari izvršenika a zbog poteškoća koje se javljaju prilikom izlaska sudskog izvršitelja na teren (izvršenik nije zatečen na adresi, nedozvoljavanje izvršenja popisa i procjene) sudija nije u mogućnosti da postupa u predmetu duži vremenski period. Česte su i situacije da tražilac izvršenja podnosi zahtjev za odlaganje izvršenja na određeni vremenski period (6 mjeseci ili godinu dana) iz razloga što je izvršenik započeo s plaćanjem duga, pa se iz tog razloga traži odlaganje izvršenja.

- U predmetima parničnog postupka kad su u pitanju Mal predmeti do perioda nekativnosti u predmetima dolazi najčešće iz razloga što adrese tuženih nisu tačne, tužbe se u pogledu toga vraćaju na ispravku i traži se produženje roka.
- U predmetima krivičnog kao i prekršajnog postupka do perioda neaktivnosti u predmetima dolazi najviše zbog činjenice da osumnjičeni/okrivljeni, optuženi i svjedoci nisu dostupni sudu i činjenica da je sudija, koja je zadužena na krivičnom i prekršajnom referatu, u radu imala predmet visoke korupcije sa osam optuženih, gdje su glavni pretresi održavani svake sedmice (ukupno 37 glavnih pretresa) i jedan složeni krivični predmet sa više optuženih.

Prijedlog mjera kako bi se utvrđeni predvidivi rokovi skraćivali i približavali optimalnim rokovima:

- Poboljšanje zakonske regulative u svrhu učinkovitijeg sudskog postupka, praćenje i analiza primjene postojećih zakonskih odredbi u praksi i dorađivanja istih u svrhu poboljšanja zakonske regulative, naročito poboljšanje odredbi o dostavi sudskih pismena, kako bi se onemogućile zloupotrebe ovih odredbi i izbjegavanje prijema sudskih pismena od strane stranaka.
- Neophodna je izmjena člana 37 Zakona o izvršnom postupku FBiH kako bi se stvorili uslovi za brže postupanje suda.
- Uspostava adekvatnog sistema dostavnih službi, jer se u praksi često dešava da poštanski dostavljači ne postupaju pravilno po odredbama ZPP-a o dostavi.

Gračanica, dana 27.01.2025.godine
 Broj: 027-0-Su-25-000 085

